

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geolo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

STEV. (No.) 244.

CHICAGO, ILL., SREDA, 18. DECEMBRA — WEDNESDAY DECEMBER 18, 1929.

LETNIK XXXVIII.

Premogarji se vračajo na delo. - Prekoatlantski polet

ČLANI STAVKARSKE UNIJE SO SKLENILI, DA BODO ŠE NADALJE VZTRAJALI NA STAVKI. — SKLEP NASPROTNE UNIJE PA JE BIL, DA SE ZAČNE Z DELOM, IN TAKO SO SKORAJ ŽE VSI RUDNIKI V POLNEM OBRATU.

Taylorville, Ill. — Člani stavkajoče unije, National Miners Union, so se zbrali preteklo nedeljo na sestanek, na katerem se je povdarjalo, da pod vsakim pogojem vztrajajo še nadalje na stavki, in so izrazili tudi prepričanje, da se jim bo čimdalje več stavkarjev pridružilo. Godi pa se ravno nasprotno. Rudniki se odpirajo drug za drugim, in vedno več moč se vrača na delo, tako, da se skoraj že lahko reče, da se je njih stavka klaverno končala.

V nedeljo so imeli zborovanje tudi člani United Mine Workers, na katerem so z glasovanjem sklenili, da se njih člani vrnejo na delo, in sicer pod sledečimi pogoji: Vse vojaške straže morajo biti odstranjene; vsi stavkajoči rudarji se morajo sprejeti nazaj na delo; proti stavkarjem, ki se zaradi nemirov nahajajo v zaporih, se naj uvede pravično zaslišavanje. Izvolili so nato odbor, ki je pričel pogajanja z lastniki rudnikov. Na podlagi tega sklepa in pogajanj so se v tujakšnjem okraju odprli štirje izmed šestih rudnikov, in izrazilo se je upanje, da bo popolni obrat upostavljen do srede. Dogodili so se le posamezni slučajji, da so stavkarji nadlegovali moze, vračajoče se na delo.

V distriktu Pana so tudi zopet otvorjena oba rudnika, ki so jih zaprli pretekli torek, in okrog 600 rudarjev se je vrnilo na delo. Tudi tukaj se je namreč vršilo v nedeljo zborovanje, na katerem je bilo enoglasno sklenjeno, začeti z delom. Iz Springfielda se poroča, da se je v ponedeljek pričela sodnijska razprava v tožbi med predsednikom mednarodne unije, John L. Lewisom, in illinojskim distriktom United Mine Workers.

CHICAGO DOSEGLA SVOJE VRSTEN REKORD

Chicago, Ill. — Mesto Chicago ima v svoji zgodovini znamenaviti nov rekord, na katerega pa njeni prebivalci nismo posebno ponosni, še manj smo ga pa veseli. Ta rekord obstoji v tem, da je v ponedeljek preteklo osem dni, odkar smo zadnjič videli sonce. Skozi celih osem dni so nad mestom viseli oblaki, večkrat pa smo bili zaviti tudi v tako gosto meglo, da je iz poldanskih ur napravila noč. Največ brezsolnih dni je do zdaj imelo naše mesto v letu 1922, in sicer pet.

V NAČRTU NOV NEBO-TIČNIK

New York, N. Y. — Tvrdba Fred F. French Operators namerava pričeti z zidavo novega nebotačnika, ki bo presegal vse dosedanje. Visok bo namreč 1100 čevljev, imel bo 83 nadstropij, stroški za gradbo pa bodo znašali 23 milj. dolarjev.

POLET PREKO ATLANTIKA

Dva častnika na poletu preko Atlantika iz Evrope z Južno Ameriko. — Oba izkušena letalca.

Sevilla, Španija. — Zopet sta se dva drzna letalca spravila na tvegano podjetje, premagati nevarnosti Atlantika in po zraku zvezati stari in novi svet. Eden izmed njih je višji vojaški častnik južno-ameriške države Uruguay, Tadeo Larre-Borgos, drugi pa francoski častnik, Leon Challe. Za izhodno točko sta si izbrala špansko mesto Sevilla, in nameravata v nepretrganem poletu doseči Montevideo, glavno mesto države Uruguay. Dvignila sta se v zrak ob najlepšem vremenu, in pričakuje se, da bo ostalo tako vreme, ter je torej upanje, da bosta srečno prispela na cilj, zlasti še, ko sta oba izkušena avijatika. Larre-Borgos je že v l. 1927 poskusil napraviti ta polet, a ga je moral zaradi raznih zaprek prekiniti.

Dvignila sta se v zrak v nedeljo popoldne ob 12.55, v aeroplanu francoskega izdelka, ki ima motor s 400 konjskimi silami. S seboj sta vzela potrebno malo množino hrane. Ako bodo namreč ugodne vremenske prilike, dospeta na svoje mesto v torek zjutraj. V ponedeljek ob 7. uri zjutraj so njih letalo opazili nad Kapverdskimi otoki. Tekom dneva sta s pomočjo radio, s katerim imata letalo opremljeno, sporočila, da je bil dotedanji potek poleta izvrsten.

Pred njima se je že dvakrat prej posrečil nepretrgan polet iz Evrope v Južno Ameriko. Prvega sta izvršila A. Ferrain in B. Del Prete, drugega pa D. Coste.

NAZNANJA, DA BO NEMČIJA KMALU POSTALA SOVJETSKA

Berlin, Nemčija. — V nedeljo je tukaj zborovala nemška komunistična stranka, pri čemer bilo navzočih okrog 7000 pristašev. Voditelj stranke se je izrazil, da bo Nemčija v najkrajšem času postala sovjetska republika. Po to tega cilja nameravajo ugraditi s celo vrsto štrajkov in industrijskih konfliktov, s katerimi bodo pričeli takoj po Novem letu.

AMERIKA SE "BOLJŠA"

Washington, D. C. — Kakor izkazuje uradna statistika, se je letos nahajalo dvakrat več oseb v državnih jetnišnicah, kakor jih je bilo v letu 1918. Dne 1. januarja 1929. je bilo zaprtih 121.000 oseb, kar znaša, da povprečno med 1000 prebivalci Zed. držav po ena oseba "rūčēt je".

VISOKO ODLIKOVANA.

V Ameriki imamo vse vrste te kontestov. Ko so jim vse ideje poše, so si izmislili še eno, namreč — kontest v molzenju krav. Tak kontest se je vršil letos na kalifornijski mlekarški razstavi in Mary Fontana iz Corruthers, Cal., je v njem odnesla zmago ter si s tem pridobila naslov najboljšje — recimo — molzačice v Ameriki.

ČEŠKI KOMUNISTI PROTĚSTIRAJO

Vsled nemira, ki so ga povzročili v zbornici, so bili češki komunisti za 10 dni izključeni iz parlamenta.

Praga, Čehoslovaška. — Komaj je min. predsednik Udržal pri otvoritvi češkega parlamenta pričel pretekli ponedeljek z otvoritvenim govorom, so komunistični poslanci zagнали hrup po dvorani in enoglasno zakričali: "Doli s socialistično-fašistično vladno. Živela sovjetska Rusija." Ko so nato dva komunistična senatorja odstranili iz zbornice, so začeli komunistični poslanci metati zvezke, knjige, papir in svinčnike proti vladnim klopm. Nemir je bil tak, da je morala biti seja za pol ure prekinjena. Med tem odmorom so komunisti peli "internacionalo".

Na poznejši seji je bilo sklenjeno, da se štiri komunistične senatorje in 23 poslancev izključi od sej za dobo 10 dni. Bili so nato pozvani, naj se odstranijo, kar so pa odločno odklonili. Veliko dela je imela policija, da jih je nato spravila iz dvorane, pri čemer je prišlo do pravih bitk s pestmi, še bolj pa z besedami.

Ottawa, Ont. — Kanadski državni uslužbenci so stavili zahtevo po povzvišanju plače, in sicer za vsakega uslužbenca po \$180 več na leto.

MUČENIKI PROGLAŠENI BLAŽENIM

136 angleških mučencikov, ki so dali življenje za vero, proglašeni blaženim.

Rim, Italija. — V katedrali sv. Petra, bogato okrašeni za tak izredno svečani dogodek, je bilo preteklo nedeljo dopolne proglašeni blaženim 136 angleških mučencikov, ki so bili vsled svoje zvestobe do kato-liške vere obešeni pod vladno kralja Henrika VIII in kralja Karla II.

Ta beatifikacija je bila sad stoletnega truda, za katero sta si posebno prizadevala kardinala Wiseman in Manning, da bi prišla do uresničenja. Slovesnosti je prisostvovalo veliko število odličnih cerkvenih, kakor tudi svetnih dostojanstvenikov. Papež sam ni bil navzoč, kajti njegova navzočnost je potrebna le, kadar je kak blaženi proglašen svetnikom. Pač pa je prisel popoldne v katedralo z velikim spremstvom in izkazal novim blaženim čast. Star običaj je, da tisti, ki so bili posebno intenzivno, da se proglasi koga blaženim, izroče papežu ob taki priliki darilo v znak hvaležnosti; ta običaj se je upošteval tudi zdaj, in med drugim je prejel papež krasno vezano knjigo s popisom življenja teh mučencikov.

"MRTVI" SE VRNIL KOT BOGATAŠ

Huffton, S. D. — Geo. Tyler je pred 21 leti izgubil iz svojega rojstnega kraja, in od tedaj ni bilo več glasu o njem in splošno so mislili, da je mrtev. Nenadoma pa se je zdaj povrnil, in sicer kot mož z velikim imetjem, ki si ga je pridobil na svojem potovanju po svetu.

KRIŽEM SVETA

Washington, D. C. — Najtežja dostava pošte v Zed. državah je med mestoma Sattley in Sierra City, Calif. To dostavljanje ima v rokah neki kontraktor, ki se je v lanskim zimskim moralem vsled velikega snega in slabih potov posluževali 30 konj, da je mogel izvrševati svojo službo.

London, Anglija. — Angleška vlada je pretekli ponedeljek plačala Zed. državam \$93,800,000 kot odplačilo na svoj vojni dolg. Od tega je plačano na glavnice 27 milj., ostalo pa kot obresti.

Antwerpen, Belgija. — Kakor poroča neki tujakšnji list, namerava Ameriška legija povabiti belgijskega kralja Alberta, naj obišče prihodnje leto Zed. države ob priliki stoletnice Belgije.

UMOR SE VEDNO ZAVIT V TAJNOST

Rockford, Ill. — Po preteku enega tedna, kar je bila umorjena v svojem stanovanju učiteljica na tujakšnji višji šoli, Kordelija Gummersheimer, se ni policiji posrečilo priti še na nobeno pravo sled za morilcem. Osumljenih je bilo že tisto noč v bližini njenega stanovanja, nato nekega dijaka umorjene, ki je bil zaljubljen v svojo učiteljico, dalje nekega trgovca iz Chicage, ki se je menda s pokojno večkrat sestal; končno so osumili nekega blazneža, ki so ga ujeli v okolici. Vsa ta sumničnja pa so bila brez podlage in policija išče naprej.

KAKO BI SE NAM GODILO, CE BI BILA NEMČIJA ZMAGALA

Dunaj, Avstrija. — V tujakšnji državnih zapisnikih iz predvojnih časov so našli za beležen pogovor, ki ga je imel bivši nemški cesar Viljem z avstrijskim zunanjim ministrom Berchtoldom. Cesar se je glede Jugoslovanov izrazil sledeče: "Slovani niso rojeni za vladanje, ampak za hlapce, in to se jim mora vbiti v glavo. Izbiti pa se jim mora misel, da bo njih rešenje prišlo iz Belgrade. Ako avstrijski cesar od Srbije kaj zahteva, mu mora ustrediti, drugače jim Belgrad bombardiramo in zasedemo, dokler ne bodo cesarjeve želje izpolnjene." Po teh besedah lahko sodimo, kako bi Willie Jugoslovane "trital", ako bi bil prišel iz vojne kot zmagovalec.

"MRTVI" SE VRNIL KOT BOGATAŠ

Huffton, S. D. — Geo. Tyler je pred 21 leti izgubil iz svojega rojstnega kraja, in od tedaj ni bilo več glasu o njem in splošno so mislili, da je mrtev. Nenadoma pa se je zdaj povrnil, in sicer kot mož z velikim imetjem, ki si ga je pridobil na svojem potovanju po svetu.

Iz Jugoslavije.

ZAGREBŠKI KOMUNISTI SE USTAVLJAJO Z REVOLVERJI OBLASTIM. — ZANIMIV SLUČAJ V SPLITSKI BOLNIŠNICI. — RAZNE NEZGODE IN DRUGO.

Novo aretacije komunistov v Zagrebu.

Belgrad, 26. novembra. — Tekom preiskave, ki jo vodi policijska uprava v Zagrebu, je nastala potreba, da se izvrši hišna preiskava v stanovanju Petra Fratrovič, soboslikarskega pomočnika, Mata Studice, delavca in Štefke Peterlin, delavke. Ko so organi oblasti prišli v stanovanje Petra Fratroviča, je izpalil ta tri revolverse strele na detektiva Budisavljeviča, ki ga pa ni pogodil. Budisavljevič se je mahoma vrgel na Fratroviča. Med spopadom je Fratrovič udaril detektiva z revolverjem po glavi. Ta pa ga je končno obvladal. Ko so nato organi oblasti prišli v stanovanje Štefke Peterlin, je le-ta planila k postelji, da potegne revolver. Njen naklep je bil pravočasno preprečen. Mate Studić se je vdal brez odpora. Pri hišni preiskavi so našli pri Fratroviču in Peterlinovi večje število tiskanih letakov komunistične vsebine. Pri Studiču so našli samo revolver, za katerega ni imel oblastvenega dovoljenja.

Živega objokovali za mrtvega.

V bolnici v Splitu so bili nedavno pripeljali 22letnega kmetskega fanta Ivana Milata, ki je bolan na ledvicah ter zabuhel in obrazu. Čez nekaj dni je prišla Ivana obiskat celokupna družina z materjo na čelu. Ko so prišli na moški oddelek bolnice, so vprašali prvega strežaja, ki so ga srečali na stopnicah:

"Kaj je z našim Ivanom?" Ker so bili prejšnji večer prinesli v bolnico nekega težko bolnega mladega fanta, je strežnik mislil, da so to njegovi svojci ter je odgovoril: "Umril je danes zjutraj ob štirih." "A kje leži, zaboga?" "V mrtvašnici; idite tam-le preko vrta."

Družina se je vsa v solzah odpravila v mrtvašnico, kjer je našla na kameniti mizi mladega mrlčiča. "Ivan moj, rana naša — gorje nam..." Tako so začele ženske jokati in tarnati. Slednjič je Ivanov brat mrtveca natančneje ogledal in rekel:

"Mati, to ni naš Ivan!" "Kaj govoriš tje v en dan — seveda je. Uboga jaz..." Sedaj je vsa družina odšla nazaj v bolnico, da bi zahtevala obleko pokojnega, da bi ga v njej položili na mrtvaški oder. Idoč so se med seboj pogovarjali in jokali. Tedaj zakliče nekdo iz ens odprtih bolniških sob: "Mati, Jela, Mate — za božjo voljo, kaj jokate, kaj se je zgodilo doma?" Družina je kar odrevenela. Nato pa so pohiteli k bolniku — k Ivanu in ga začeli objemati in poljubljati: "Bog je napravil čudež,

hvala mu na vse veke! ... Saj si živ, Ivan, a mi smo te že objokovali kot mrtvega!" Pomota se je razjasnila, a solze niso nehale teči, le da so tekle sedaj vsem od veselja.

Na sledi za nafto.

V daljni zapuščeni vasi Zavid pri Tuzli v Bosni so se začela te dni zelo obsežna dela za izsleditev nafte. Analiza nafte, ki so jo dobili tu na površini, se je izkazala kot jako dobre kakovosti. Svet sam daje najpovoljnije pogoje za izkoriščanje nafte. Sedaj so že zgradili visok železen stolp za nameščenje in obrat svedrov in pripeljali močne dinamo-motorje in cevi. Svedri so sposobni prodreti 1200 metrov globoko v zemljo, upajo pa, da nalete na nafto že v globini približno 700 metrov.

Nesrečen strel.

V nedeljo popoldne, 24. novembra, se je več lovcev iz St. Jurija ob južni železnici ustavilo v hiši posestnice Vugove v vasi Krajncici pri St. Juriju. Eden lovcev je postavil svojo puško k mizi, poleg katere je slonel 9letni domači sinko Rudolf. Puška se je nenadoma na nepojasnjen način sprožila in je strel zadel malega Rudolfa tako nesrečno v pest desne roke, da mu je zdobil vse prste. Malega Vugo so sprejeli v celjsko bolnico.

Nedolžen.

V zvezi s skrivnostnim umorom, izvršenim nad posestnikom J. Kanclerjem na cesti iz Kamnice k Sv. Križu, je bil svoj čas aretiran radi suma soudeležbe tudi čevljarski mojster Josip Domanjko iz Studencev. Po šesttedenskem preiskovalnem zaporu pa se je izkazala njegova popolna nedolžnost ter je bil izpuščen iz sodnih zaporov.

Smrtna kosa.

V Laškem je umrla Antonija Kotnauer. — V slovenje-gradski bolnici je umrl č. g. Mirko Strne, bivši kaplan v Zg. Lendavi. — V Celju je umrl vpkokojeni nadgeomter K. Lebič, star 81 let. — V Osluševcih pri Sv. Lenartu je pobrala smrt kovaškega mojstra Andreja Večerjeviča.

Konji so se splašili

v Breznu pri Mariboru 50letnemu delavcu Andreju Kresniku. Na ovinku se je voz prevrnil in pokopal pod seboj A. Kresnika, pri čemur se mu je leva noga čisto zdobila. Kresnik se leči v bolnici.

Vlak raztrgal železniškega uslužbenca.

Na železniški postaji v Zemunu je vlak v nedeljo, 24. novembra popoldne grozno razmesaril železniškega kurjača Srečka Kataniča. Ponesrečenec je ostal na mestu mrtev.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoov po praznikih.

Izdaja in tiska EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

POZOR — Številka poleg vašega naslova na listu znači, ko kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnji številko v tednu je čas do četrtke dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov vredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Metež v Rusiji

O kaki borbi v Rusiji se še ne more govoriti, niti ne o kaki meščanski vojski ali borbi, ker je ena stranka, vladajoča stranka na krmilu, še tako močna, da druga stranka nima nobenega upa za kak uspeh. Opozicijska stranka se dviga, zviija, a je vse preslaba za kakoličjak uspešno borbo. Vsaka vest, ki govori o borbi, je pretirana, in neresnična enako vsaka vest, ki namigava na razpad obstoječega režima. Vrh tega je Rusija tudi pod novimi razmerami ostala stara politična zagonetka, sfinga, kjer gre vse zelo počasi, ko je državno jelo tako kolosalno, tako orjaško.

Opravičeno pa lahko govorimo o — metežu, o zvijanju ruskega državnega telesa. Nekaj pretresa za ogromno silo to telo, da si zunanji pojavi tega zvijanja še niso izrazilo začrtani, in simptomi zvijanja še niso povsem jasni. Metež pa obstaja.

Rusija je kmetijska. Politično je pri revoluciji odločevalo bolj mestno prebivalstvo, ne rečem ravno meščanstvo, pač pa del mestne inteligence z delom delavskih slojev. Kmetijsko rusko prebivalstvo je bilo bolj posredno potegneno v revolucijo, in se je revoluciji pasivno pridružilo, nikakor ne politično aktivno, ko ni imelo čisti smisla za politično stremenje. Ruski kmet je hrepenel le po zemlji, gruntu. Ta up, to hrepenenje je postalo realno, ko je revolucija strla doseđanje posestnike grunta, zemlje, in kmet je bil nakrat — revolucionar iz praktičnih ozirov, nikakor ne idejnih. Ideje so bile v vrstah pravih mestnih in delavskih revolucionarjev.

Te ideje so pa ti revolucionarji presadili, ako smem tako reči, iz mestnega na kmetijsko, deželno polje, ne kmetijski grunt, kmetško zemljo. In kmet, ki je hrepenel le za gruntom, in ga je tudi dobil, je vsled idej revolucije nakrat videl, kako mu ta grunt, zemlja izginja izpod rok, kako je navidezno prišel do grunta, a ni noben lastnik grunta, ne more razpolagati z zemljo, po kateri je tako krčevito hrepenel.

Posledica je bil naraščajoči odpor proti mestnemu revolucionarstvu. Ker je pa to mestno revolucionarstvo znalo priti do vse državne oblasti, se je pričel metež med vladajočim elementom in kmetijskim elementom, odpor kmetijskih slojev proti vladi, da si nikakor ne morda iz političnih ali idejnih ozirov. Vlada, ki ni vlada ljudstva, prebivalstva, temveč vlada nekkih mestnih elementov, smatra vsak kmetijski odpor kot naperjen proti vladi, kot protirevolucionaren odpor, da si odpor s političnim odporom nima ničesar opraviti, ko ruski mužik ne steje v politiki, ni štel nikoli, ko ni imel politične svobode, in ne more šteti po revoluciji, ker ta revolucija ni prinesla nobene politične svobode, pač pa jo le še bolj omejila potom delavske in kmetške (?), rečejo, proletarske diktature, ki je v resnici končno prešla v neomejno diktaturo enega posameznega človeka, Jožefa Stalina. Stalin je postal vlada in vladar v Rusiji.

Takoimenovano politično zastopstvo je gola farsa. Kar Stalin hoče, to se zgodi, in se mora zgoditi, ker za Stalinom je — puška in meč.

Stalin je izpremenil Leninovo odredbo iz l. 1919, ki je mužikom pustila nekaj svobode v udeleževanju, in Stalin je ustvaril sedanje razmere med mužiki, proti katerim se je začel zvijati. Ampak mužik je črviček pod železno nogo velika Stalina.

Metež pa je tu. Za zdaj se o izidu ne more ničesar reči. Metež pa dela preglavice že tudi velikemu, in to je jasno znamenje, da črviček ni strit in ne bo strit. Želodec je bil še vedno najboljši zaveznik in najhujši nasprotnik. Ko je Stalin nastopal kot — car pri zadnji proslavi med ovacijami njegovih političnih mamečukov, je slavnosti predsednik unije, Kalinin, le eno izjavil, in to je bilo, da je vsaj za najbližjo prihodnost za — želodec poskrbljeno, ker revizije so zelo, zelo zadovoljive!

Ampak mužik je še črviček. Kakšen utegne ta črviček biti pri prihodnjih revizijah? In usta, želodec morajo imeti revizije, ker mestnemu revolucionarju je želodec — nasprotnik, mužik pa ne bo nikoli potreboval revizije, zase bo imel, in želodec je njegov zaveznik.

Metež v Rusiji se giblje okoli — želodca. Kam se bo zmaga nagnila? Le kak najvež bo stavljal tako vprašanje. Kjer je bil želodec, tam je bila še vedno tudi zmaga.

"POŽIGALČEVA HEI."

Chicago, Ill.

Zadnjo nedeljo, 15. dec., je dramatični klub "Ilirija" vpriporil igrati "Požigalčeva hei". Na plakatih in v oglaševanju je bila igra imenovana "velezanimiva" in resnici na ljubo je to tudi bila. Malo je iger sličnega namena, ki bi se mogle po zanimivosti kosati z igro "Požigalčeva hei".

Igra prikazuje značaj in naravo našega naroda v prav tisti pristni obliki, v kateri doma živi. V igri igra požigalčeva hei glavno vlogo in je tudi glavni predmet v igri, okrog katere se sučejo do malega vsi prizori. Mati umrje, pa ji pustijo dve mali nedorastli sestrici, sirotici. Ona je že zmožna si služiti sama kruha, a mali dve sestrici ne. Po materinski skrbi ona zanje, skuša jim najti dom, da njima pomaga in svojemu tako globoko zabrednemu očetu. A drugi, njena teta, sosede i. dr. mesto, da bi imeli sočutje do dekleta, ki skuša vse zrtvovati za svoji sestrici in očeta, jo pridno ogovarjajo, obirajo, prezirajo, s prstom kažejo za njo — zakaj? Največ zato, ker je sirota. Ali ni mar prav tak svet še tudi dandanes. Najmanjša stvar se naj kje zgodi, kako se obira, kako se ogovarja; vse vidijo, samo lastnega bruna v lastnem očesu ne. V tem oziru je igra "Požigalčeva hei" najboljša lekcija vsem takim.

O vprizoritvi igre naj bo povedano, da je bilo skoro malo iger ali pa morda še nobena doseđaj vpriporjena tako fino, kakor je bila ravno ta. Igralci so nastopali izredno dobro. Uloge so znali vsi. Vse je šlo v nekem novem duhu in redu. Kakor smo zvedeli, je bil učitelj te igre č. g. p. Bernard Ambrožič, pomožni župnik pri sv. Štefanu in njemu gre čast in priznanje za nov duh in red, ki se je tako živo opazil. Istotako je imel vsak njemu in njegovemu značaju primerno ulogo. Mnogo je odvisno od tega, kdo kako ulogo igra. V tej igri pa je bil vsak igralec v svojem

elementu, zato je bila tudi tako mojstersko prikazovana, kakor bi človek gledal tiste vaše ljude doma, med katerimi se je vse to v resnici godilo.

Glavno vlogo sta igrala požigalec in njegova hei. Požigalec je predstavljal g. Anton Krapenc. On je, če se ne motim, še bolj novinec na našem odru, a svojo ulogo je igral bolje, kakor bi jo mogel kdo drugi. Čisto pravi tip kmečkega godca, ki rad v glazek gleda, ne glede kako mu gre posestvo rakovo pot. Pod perfidnim obrazom pa se skrivajo zli nameni, kakoršne je bil izvršil v svojem življenju. Se svojo lastno hčer bi bil rad prodal razuzdanemu Škrjanču, samo da bi bil otel sebe. Pač propadli značaj, ki se pa skriva in prikrija. Tak je bil Vrabec, požigalec. Tak značaj je težko predstavljati v igri, a g. Krapenc ga je in zato mu gre hvala. Z njim je klub "Ilirija" dobil izborni moč.

"Požigalčeva hei" je bila gđc. Mici Koporc. Dekle okrog 20 let, kateri umre mati in poleg nje pustijo dve nedorastli sestrici. Pri smrtni postelji svoje matere sprejme njene želje in oporoko, ki je vsa v tem: skrbi in ne pozabi svojih dveh malih sestric. Oče je kajžič tako zadolžil, da mu lakomni Škrjanec grozi z rubitvijo. Na predvečer, ko bi se imela rubež in prodaja očetove hiše izvršiti, jo oče Vrabec sam zažre iz jeze na Škrjanca. Oče pride za hčerjo v Ljubljano in ji to pové. Ker pa je ona odšla ravno pred požarom z doma v Ljubljano in ker je tako odločno odbila roko razuzdanca Škrjanca, pade sumnja na njo, da je ona zažgala. Aretirana je, a Režika ostane velika po duhu in junaštvu. Očeta hoče rešiti sramote in četa sodnijo prizna, da je ona hišo zažgala, katere pa v resnici ni, ampak jo je njen propali oče. Všeke klepetavke jo pridno obirajo in ogovarjajo. Pred njenim snubiteljem Potokarjem so jo črnili na vse preteke. Še lastna teta je ne mara več. Ves svet se obrne proti

njej, razen ene osebe, Potokarja, a ona junaško nosi svoj križ naprej, dokler srečno ne pride iz dogodka in se pokaže v svoji velikosti in junaštvu po duhu. Vse to je gđc. Koporc tako točno proizvajala v svoji ulogi, da bolj ni mogla.

Bolj naravno pa svoje uloge ni predstavljal nihče, kakor gđc. A. Ribič. To ti je bila cela teta po svoji opravi, pristna godrnjavka, ki je trmo kuhala, ker jo ni nihče tekom dolgi let obiskal, ampak šele tedaj so začeli prihajati, ko so rabili njeno pomoč. Le Janez Vrne, njen ljubimec iz mladih let, je imel še skrivni kotichek v njemem srcu. Njemu in samo njemu ga je prinesla en bokavček na mizo, drugemu bi ga ne za vse na svetu, saj je bila stiskavka, ki je stiskala in stiskala. Dramatični klub ima tudi v njej izborni moč.

Urška (gđc. A. Koporc) in njen brat Martin (g. P. Vidmar) sta bila s svojimi ulogami na svojem mestu. Urška živahna z jezikom in rokami, Martin pa, kakor bi bil lesen, k vsaki stvari ga mora Urška porivati naprej, sam se nič ne domisli. Svoji ulogi sta rešila izborni.

Stari grobar (g. Michael Kobal) je resno kot star možak, ki pozna le resnost življenja, izvajal svojo ulogo. Ganljiv prizor je bil, ko spozna na pokopališču svojega sina Janeza in mu pade v objem. Isto tudi, ko se zavzame za ubogo Režiko in ji ponudi streho.

Izborni je igral tudi Tone Potokar, krojaški pomočnik (g. John Stojc), kateri je tako junaško vztrajal v ljubezni do Režike, da mu jo niso bili v stanu očrtni vsi vaški jeziki. Možno je šel za njo v Ljubljano, jo pripeljal zopet nazaj in kajpada, ker je bil konec dober, je bilo nazadnje vse dobro.

Janeza Verne, ki je prišel bogat iz Amerike domov, je predstavljal g. Jože Fajfar. S takim širokim klobukom je prišel iz Amerike, da bi lahko še Neža, njegova izvoljenka v mladih letih, živela pod njim. G. Fajfar je dobro rešil svojo ulogo.

Pa vdova Potokarica je bila tudi izborna. Predstavljala jo je naša znana vrla igralka gđc. Brigita Spenko. Le kako se je Režike otepal, da bi prišla pod njeno streho. Pa končno se je morala le udati.

Tudi vsi drugi, ki so imeli manjše uloge, kot Grivec in Kosmač, potem Peter, mladi Indjanec, Katra, dekla pri Leskoveci, potem Gorišnik, mestni komisar, in Kamenšek, pisar, Jablane, uradnik krvave sodnije, ter mali sestrici Metka in Nežka, vsi so dobro izvršili svoje uloge.

Igra je bila predstavljalna kar najboljšje in gre čast in priznanje učitelju in vsem igralcem. "Ilirija", pokaži se zopet kmalu!

Udeležba na igri je bila prav zadovoljiva. Obsirna in

prostorna šolska dvorana je bila polna občinstva. Le nekaj bi pripomnili, da bi občinstvo pri takih resnih igrah bolj sledilo poteku igre. Ko so na vrsti najbolj žalostni momenti v igri, pa se čuje krohot in smeh. To je prav tako na mestu, kakor bi se pri mrljuhi, ki umira, smejala. N. pr. prizor, ko pride oče za Režiko v Ljubljano in ji tam pove, da je on zažgal hišo, hči mu da nakitnico, oče odide, hčer tare silna žalost, v njej se bije boj, a v tem hoče pred svetom zakriči očetovo hudobijo. Tu je treba sočustvovati z Režiko, pa ti tu in tam v dvorani bušne smeh. To je dokaz, da mnogi igra ne sledijo v duhu, pač pa, ko le koga na odru zagledajo, pa bušnejejo v smeh.

Velikokrat se je že tudi opozarjalo naše ljudi, da bi se v dvorani na igrah v zimskem času, ko so dvorane zaprte in se v dvorani nahajajo ženske in otroci ter tudi taki, ki kajenja ne ljubijo, da bi se v dvorani kadilci kajenja vzdržali. Pa je vse zastoj. Ko pride na igro, ti bo vsak našel cigaro, cigareto, in kadilci kakor za stavo. Da je le njemu prav, kako je z drugimi, ki kajenja ne ljubijo, ali z ženskami in otroci, to ga ne briga. Je nekaj takih, ki zgolj radi tega več na igre ne gredo. Pravijo: v tisti dim ne grem.

Vzemi kdo te vrstice kakor hoče, a eno je in ostane, zakaj n. pr. se kajenja radi vzdržite, ko greste v gledališča, v kino itd.? Samo na slovenskih dramskih prireditvah se pa ne morete. Posledica je, da se v dvorani kmalu začne vlačiti dim kakor megla in za tiste, ki kajenja niso vajeni, zlasti ženske in otroke, to ni prav prijetno. Pa tudi za igralce in igralke ni prijetno na odru, ko jih obdaja dim. Priporočljivo bi bilo, da bi se kajenja v dvorani pri igrah vzdržali. Ali bo kedaj prišlo v naši dvorani do tega?

XY.

NA JUŽNI TEČAJ.

Byrdov poročevalec Russell Owen objavlja potom radija: Po Amundsenovih sledovih je odrinila proti jugu pomožna skupina, ki bo s kolci zaznamovala vse nevarne razpokline in prepade. Založila bo tudi več skladišč z živili predvsem pasje hrane. S tem bo olajšano poznejše potovanje znanstveni skupini, ki bo pozneje odrinila v gorovje Maude. Dosedanje izkušnje so povzročile marsikatero izpremembo pri opremi. Pred vsem so dobili psi mesto trdih usjenjnih, jako lahke, a močne pletene ovratnike. Poprej so imeli psi vedno oguljene vratove, kar je zmanjšalo njih odpornost in hitrost. Vse sani so povezane med seboj s konopci in tudi ljudje so navezani drug na drugega. Sicer ne bi bilo mogoče rešiti posameznega človeka ali vprego pri padeu v ledeno razpoko. Pomožna skupina je vzela za mesec dni

in se takoj vrnil in doma je storil vse, kar so mu veleli.

Napočil je večer. Ze so prižgali luč. Bogdanček je že nemirno sedel in čakal, kdaj pride božje dete. Slutil je, da se nekaj pripravlja, saj ni smel nikamor iz sobe, oh, kako je rad ubogal, zakaj ravno v zadnjem trenutku bi ne hotel razžaliti dobrega nebeškega deteta.

Tam v zadnji sobi je bilo slišati korake, večkratno odpiranje duri in neko šepetanje. Zdajci pocinglja zvonček, znamenje, da je Ježuček prišel. Anka odpre duri in prime Bogdančka za roko in ga pelje skozi vežo. Odpre se vrata in kakor okamenel obstoji pred drevescem, ki je bilo, kakor v luči. To je bila lepota, nepopisna sijaj, ki ga Bogdanček še ni videl. Anka vidi sinčka, da lepo moli in se zahvali božjemu detetu za lepe darove, ki so bili položeni pred drevescem.

Ganljivo je sklenil ročice in molil tako iskreno, da se je zarosilo Ankinu oko, in tudi Mojca je nehote privzdignila predpasnik in si ga potegnila čez oči.

(Dalje sledi.)

Ta le bo pa precej res. — Zadnji smo poročali, da je bivši francoski ministrski predsednik obiskal Jugoslavijo in druga glavna mesta na Balkanu. V Beogradu je duhoviti državnik nekemu časnikarju pripovedoval sledečo zgodbi: "Dobri Bog je sklicel zastopnike vseh narodov, da bi čul njihove želje. Nemci so zahtevali orožje, Angleži konje, mi Francozi ženske, Italijani godbo, itd. Samo Slovani so stali v nekem kotu in se prerekli.

— In vi, kaj želite? — jih vpraša dobri Bog. Načelnik slovanskega odposlanstva tedaj odgovori: — Čuj, Gospod, se še nismo zedinili."

Dobro se je zmazal. — Bogat veletovarnar je prišel na dobrodelen bazar. Z vidnim dopadanjem se je ustavljal pred nekimi šotorom kjer je lepa gospodična Majda s svojo priletno teto prodajala razne nepotrebne predmete za grešno drag denar. Seveda sta dami bogatega obiskovalca, ki je za njim sluga nosil nakupljene stvari, takoj obsuli s prijaznimi vabilji, naj tudi pri njima kaj kupi.

"Ali prodajate tudi poljubne?" — je vprašal smeje se. "I, seveda" — je odvrnila Majdka — "po petsto dinarjev komad." "Dajte mi torej dva komada."

Gospodična Majda se je obrnila k svoji teti: "Tetka, prosim dva poljuba za gospoda Prešerna!"

Tovarnar je najprej obstal kakor bi ga bilo prizadelo, potem pa se je znašel. Namignil je svojemu slugi in mu velel: "Janez, vzemi, kar sem kupil!"

Pred odhodom vlaka. — Mož na stopnicah vagona: Gospod sprevednik, ali imam še čas posloviti se od žene? — To je odvisno od tega, kako dolgo sta poročena.

Pri urarju. — Kupite tole uro. Gre osem dni, čeprav je ne navijate. Imenitno! Kako dolgo pa gre, če jo navijem?

Če se ne ve s kom se govori. — Višji sodni uradnik mora iti nadzorovati kaznilnico. Vzame avto. Pri vratih kaznilnice, ko mu je plačal, pravi šoferju: "Pridite zopet po me." "Bom! Kako dolgo boste pa sedeli?"

prehrane in pričakujejo, da se vrne v tih tednih. Takoj potem odrinejo na pot znanstveniki.

* PODLISTEK *

Dr. Ožbolt Ilanig:

KAPELŠKI PUNT

Robert je sedel mirno, molil je glasno in le tu in tam je vzdignil svoje globoko vrte oči proseče na mimoidoče. Toda malo je bilo takih, ki so mu kaj dali, in glad boli! —

Bilo je na dan sv. Ane. Ljudje, ki so prišli zjutraj s procesijami, so se zopet razšli.

Kakor vsako leto, je šla Anka na dan svojega godu na grob svoje matere. — Spremljal jo je njen petletni sinček. Držal se je trdno krija svoje mame, da bi se ne izgubil. Stopala sta po cesti in polagoma navzgor proti pokopališču. Anka je pravila Bogdančku to in ono in mu velela, naj pazi na ročice, ki jih je nesel v rokah, da jih položi na grob svoje stare mame. —

Anki je bilo vedno tesno pri srcu, saj spominja na čas, ko je njena mati umrla, so bili žalostni.

Prišla je do vrat na pokopališče. Mirno gledaje stopa naprej. Naenkrat se dvigne izza duri raztrgan berač, pade pred Anko in zastopa: "Anka, odpusti mi, kar sem grešil!"

Anka se prestraši, zakaj na kaj takega ni bila pripravljena. Bogdanček, ki se ni videl tega moža, se tesno stisne k mamici in jo plaho gleda.

"O moj sin, odpusti mi," ječi Robert s trepetajočim glasom.

"Mamica, jaz se bojim; ta možek me tako gleda, pa rok nima, greva naprej!"

"O, Anka, ostani, reci besedo, da mi odpustiš," prosi mlo Robert.

"Beživa, mamica, ta mož je tako strašen!"

"Odpusti!" jeclja Robert. Anka se naglo obrne ter hoče iti dalje, ker se je Bogdan spustil v jok.

"O, tedaj zavržen," zakriči Robert ves obupan; naenkrat se dvigne, a mahoma pade na tla; prijela ga je božjast.

Anka je vsa preplašena in si ne ve po-

magati. V tem trenutku pride dol iz male hišice puščavnik Dobnikar. Spoznal je Roberta, ki ga je videl že večkrat v takem položaju. Imel je zato posebna sredstva, s katerimi je okrepčal bolnika tako daleč, da ga je spravil v svojo hišico, kjer je napravil posteljo in položil v njo Roberta.

Anka je šla na grob svoje matere. Še nikdar ji srce ni bilo tako težko, kakor danes. Videla je onega, katerega je tako iskreno ljubila, in ki ji je povzročil toliko gorja. Bili so trenutki, ko je mislila s srdom nanj. A ko je pogledala svojega ljubega sinčka, razpršile so se temne misli. Sedaj je tudi oče tega otroka nesrečen, bridko trpi in uvidi svojo krivico. Pokleknila je pred grobom svoje matere, iskreno molila za mir njene duše, molila pa tudi za onega nesrečneža, da bi mu bil Bog mil sodnik.

"Odpušeno ti naj bo, odpušeno zaradi sina, ki ga toliko ljubim!"

In privila je Bogdančka k sebi, ki je stal nem ob materi, ga strastno poljubila in dve vroči solzi sta padli na rudeče lice srčanega fantka.

Anka je vstala in se med potom zglašila

la pri puščavniku Dobnikarju, kateremu je izročila nekaj gotovine, da preskrbi Robertu najpotrebnejše. Le-ta je ostal pri puščavniku dva dni. Hotel ga je obdržati še dalje, toda Robert ni imel miru, hotel je iti dalje. Od tega časa je vidno hiral; prej še kolikor toliko krepek, je postal vedno bolj slaboten. Ljudem se je navsezadnje že smilil in niso ga gledali več tako po strani, zakaj vedeli so, da trpi za svoje pregrehe.

Bilo je na sveti večer. Visok sneg je pokrival zemljo in hud mraz je priškal, kakoršnega že stari ljudje niso več pomnili. Zato je bil vsak vesel, da je mogel biti doma za pečjo.

Anka je imela pred božičem kot šivilja dosti dela, zato je bila vesela, da je imela pri sebi Mojco, ki ji je prejevala gospodinjsvo in oskrbovala Bogdančka, ki je bil prav živahen.

Danes se je posebno veselil, ker pride zvečer Ježuček in mu prinese lepah daril. Bil pa je tudi pridren, že štirinajst dni ga ni bilo treba več kregati, četudi je prej bil malo poraden. Šel je, kamor so ga poslali,

Zapadna Slovska Zveza DENVER, COLO.

ŠNOSLOV IN IMENIK GLAVNIH URADNIKOV.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind ave., Pueblo, Colo. Podpredsednik: John Faidiga, 319 W. 2nd St., Leadville, Colo. Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington Street, Denver, Colo. Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington Str., Denver, Colo. Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, Attorney at Law, 328 Central Block, Pueblo, Colo. 1. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo. 2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah. 1. porotnik: Joe Ponikvar, 1030 E. 71st St., Cleveland, O. 2. porotnik: John Kocman, 1203 Mahien Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavna tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelek, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogljivi angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCIM PRISTOJAJE V ZAPAD. SLOVANŠKO ZVEZO!

FINANČNO POROČILO ML. ODD., Z.S.Z., ZA MESEC NOV., 1929.

Prejeli od društev:

Table with 4 columns: St. dr., Vplačali vsoto, St. dr., Vplačali vsoto. Lists various societies and their contributions.

Summary table for 'Prejeli od društev' showing total amounts and dates.

SPREMENBE V ČLANSTVU Z. S. Z., ZA MESEC NOVEMBER, 1929.

K št. 1. pristop. iz ml. odd.: Joe Krasovich, c. 4347, R. 16, zav. \$1000 in \$1. Susp.: Joseph A. Snider, c. 3318, R. 27, zav. \$250 in \$1. Znižal boln. podp. iz \$2 na \$1: Joseph Sadar, c. 2407.

Pri št. 3. znižali boln. podp. iz \$2 na \$1: John W. Crist, c. 3321; Anton Tezak, c. 3429. Odstopili od boln. podp.: Caroline Kochevar, c. 2758; Pauline Kochevar, c. 3427. Susp.: Joseph Fir, c. 1290, R. 32, zav. \$500 in \$1; Louise Hochevar, c. 3397, R. 37, zav. \$500 in \$1; Jennie Mismash, c. 4115, R. 16, zav. \$500 in \$1. Umrla dne 5. oktobra, 1929: Jennie Osenk, c. 896, stara 56 let. Vzrok smrti: Plijunicca. Pristopila v Zvezo 26. maja, 1912, zav. \$250, R. 39.

K št. 5. pristop. iz ml. odd.: Wm. J. Novak, c. 4348, R. 16, zav. \$1000 in \$1; Pauline Perme, c. 4349, R. 16, zav. \$500 in \$1. Zopet sprejet: George Bartulovich, c. 3121, R. 25, zav. \$500 in \$1. Znižala posmrtnino iz \$1000 na \$250: Theresa Krizman, c. 2823.

Pri št. 6. susp.: Jennie Prosen, c. 2668, R. 18, zav. \$500 in \$1. Pri št. 7. zopet sprejeti: Frances Northoft, c. 1498, R. 20, zav. \$1000 in \$1; Helen Ocsay, c. 2445, R. 37, zav. \$1000 in \$1.

Pri št. 9. susp.: Frank Elyas, c. 3872, R. 18, zav. \$1000 in \$1. Pri št. 14. zopet sprejeti: John Krissman, c. 3566, R. 16, zav. \$500 in \$1; Katie Krissman, c. 3789, R. 16, zav. \$500 in \$1; Martin Matekovich, c. 3692, R. 16, zav. \$500 in \$2; Anton Suklje, c. 1462, R. 33, zav. \$100 in \$1.

Pri št. 16. zopet sprejeti: Joe Bozaich, c. 502, R. 32, zav. \$1000 in \$1; Mary Bozaich, c. 2038, R. 23, zav. \$1000 in \$1; Anthony Perse, c. 1803, R. 16, zav. \$1000 in \$1. Znižali boln. podp. iz \$2 na \$1: Frank Kochevar, c. 2866; John Levstik, c. 3402; John Rehol, c. 2997. Susp.: John Adamich, c. 3174, R. 24, zav. \$500 in \$2; Mary Burchik, c. 4118, R. 40, zav. \$1000 in \$1; Ella Fabrizio, c. 3517, R. 21, zav. \$1000 in \$1; Frank Javornik, c. 2945, R. 26, zav. \$1000 in \$2; Frances Parks, c. 3728, R. 23, zav. \$250 in \$1; John Pugel, c. 3628, R. 23, zav. \$500 in \$1; John Henigman, c. 3156, R. 38, zav. \$250 in \$2.

K št. 17. pristop. iz ml. odd.: Marta Seckic, c. 4362, R. 16, zav. \$500 in \$1; John Skrbina, c. 4363, R. 16, zav. \$500 in \$1. Susp.: Frank Knezovich, c. 1061, R. 29, zav. \$500 in \$1; Marko Knezovich, c. 1066, R. 37, zav. \$500 in \$1. Izplačan v popolno odpravnino za vse zahteve: John Zlogar, c. 3600, R. 48, zav. \$250 in \$1.

K št. 20. pristop. iz ml. odd.: Agnes Russ, c. 4350, R. 16, zav. \$500 in \$1. K št. 21. pristop.: Frank Henigman, c. 4351, R. 45, zav. \$500 in \$1; Math Lah, c. 4352, R. 16, zav. \$1000 in \$2. Zopet sprejeti: Math Starina, c. 3956, R. 18, zav. \$500 in \$2. Znižali boln. podp. iz \$2 na \$1: Joseph Zajc, c. 2395, Umrl dne 4. novembra, 1929: Andrew Lah, c. 2540, star 53 let. Vzrok smrti: Bolezen na želodcu. Pristopil v Zvezo 25. julija, 1922. Zavarovan je bil za \$1000, R. 46.

Pri št. 23. susp.: Anton Klemencich, c. 1774, R. 16, zav. \$500 in \$1; Frank Zitko, c. 3521, R. 37, zav. \$1000 in \$2.

K št. 24. pristop. iz ml. odd.: John Yanich, c. 4353, R. 16, zav. \$500 in \$1. Znižali boln. podp. iz \$2 na \$1: Jacob Butala, c. 3661.

Pri št. 26. zopet sprejeti: Stanley Podgorski, c. 3799, R. 38, zav. \$1000 in \$2. Zvišala boln. podp. iz \$1 na \$2: Pauline Zorman, c. 3832.

Pri št. 27. susp.: Joseph Culkar, c. 3006, R. 32, zav. \$500 in \$2; Dilie Culkar, c. 3233, R. 22, zav. \$1000 in \$2; Louis Markovich, c. 4148, R. 23, zav. \$1000 in \$2.

K št. 28. pristop.: Frank Klucyevsek, c. 4354, R. 49, zav. \$250 in \$1. K št. 30. pristop.: Elizabeth Spigarelli, c. 4355, R. 32, zav. \$1000 in \$2; John Spigarelli, c. 4356, R. 32, zav. \$1000 in \$2. Umrl 16. novembra, 1929: Emil Novkovich, c. 3031, star 40 let. Vzrok smrti: Ubit v premogetrovu. Pristopil v Zvezo 16. marca, 1926. Zavarovan je bil za \$1000, R. 36.

K št. 31. pristop. iz ml. odd.: Martin Aubel, c. 4361, R. 16, zav. \$500 in \$1. K št. 32. pristop. iz ml. odd.: Mary Kaucic, c. 4357, R. 16, zav. \$500 in \$1. Na novo pristop.: Thomas Krasovec, c. 4358, R. 45, zav. \$500 in \$1.

Pri št. 33. zopet sprejeta: Anna Cheplak, c. 3663, R. 28, zav. \$1000 in \$2; Ignac Potočar, c. 4107, R. 34, zav. \$500 in \$2. Znižala zavarovalnino iz \$500 na \$250 in se zopet zavaruje za \$1 boln. podp.: Pauline Ozholt, c. 4227. Odstop.: Rev. Esser Paschel, c. 4105, R. 27, zav. \$500 in \$1; Rev. Alexander Uranar, c. 3681, R. 26, zav. \$500 in \$1.

Pri št. 34. zopet sprejeti: John Bailey, c. 3273, R. 16, zav. \$500 in \$1; Mary Gorishke, c. 4085, R. 42, zav. \$1000 in \$1; John Jandrkovich, c. 3277, R. 43, zav. \$500 in \$1; Mike Kromer, c. 3964, R. 27, zav. \$500 in \$2; Barbie Stepek, c. 3361, R. 28, zav. \$500 in \$1; John Stepek, c. 3362, R. 38, zav. \$1000 in \$2.

FINANČNO POROČILO Z. S. Z., ZA MESEC NOVEMBER, 1929. PREJELI OD DRUŠTEV:

Large table with 7 columns: St. dr., Smrt. sklad, Boln. sklad, Poškod. sklad, Onemog. sklad, Strošk. sklad, Skupaj. Lists various societies and their financial contributions.

RAZNI DRUGI DOHODKI:

Obresti:

Table listing various interest income items and their amounts.

Summary table for 'RAZNI DRUGI DOHODKI' showing total amounts.

IZDATKI Z. S. Z., ZA MESEC NOVEMBER, 1929. IZPLAČALI DRUŠTVA:

Table with 6 columns: St. dr., Smrt. nove, Boln. podp., Porodne nagrade, Opera. cije, Provizije za člane, Skupaj. Lists various societies and their expenses.

RAZNI DRUGI IZDATKI:

Table listing various miscellaneous expenses and their amounts.

Preostanek 30. novembra, 1929. \$117,300.88 Denver, Colo., 12. decembra, 1929. Anthony Jeršin, gl. tajnik.

Pri št. 35. susp.: Rosie Babich, c. 3368, R. 33, zav. \$1000 in \$1. Pri št. 36. zopet sprejet: John Zagar, c. 3782, R. 44, zav. \$1000 in \$2. K št. 37. pristop.: Ignatius Cheligoj, c. 4359, R. 43, zav. \$250 in \$1. K št. 41. prestop. iz ml. odd.: Angelina Andolshek, c. 4360, R. 16, zav. \$500 in \$1. Zopet sprejeti: Martin Krasovich, c. 2681, R. 16, zav. \$1000 in \$1. Za gl. urad. Z. S. Z., Anthony Jeršin, gl. tajnik.

Društvene vesti in naznanila.

IZ URADA DR. KRALJICE SV. ROŽNEGA VENCA ŠT. 7 Z.S.Z. Denver, Colo.

Tem potom se naznanja vsem članicam društva Kr. sv. Rožnega Venca št. 7 Z.S.Z., katere imajo otroke v mladinskem oddelku, da jih naj pripeljejo ali pošljejo v Dom slovenskih društev 22. decembra 1929 ob 7. uri zvečer. Kajti Miklavž je obljubil, da bo za gotovo na ta večer prišel in da hoče videti vse člane mladinskega oddelka od teh treh društev na ta večer. In stariši so povabljeni, da pridejo s svojimi otroki, akoravno ne bo Miklavž nam ta starejšim nič prinesel, bo pa le veselje za nas, ko bomo videli naše otroke, ko se bodo tako razveselili. Torej še enkrat, da ne pozabite na ta večer ob 7. uri, 22. decembra!

Obenem se vse članice in familije uljudno vabi, da bi se polnoštevilno udeležili veselice, ki jo bodo priredila tri društva skupaj: Sv. Martin št. 1, Kr. sv. Rožnega Venca št. 7 in Trail Blazers št. 41 Z.S.Z. In upam, da ne bo nobeden med nami, da bi se ne udeležil te veselice, ker kaj takega še ni bilo v naši naselbini. In odbor, ki ima to stvar v rokah, dela kar je v njega moči, da bo zadovoljnost za vse. Torej le vsi pridite, ker boljše ne bo kakor to, ko bomo vsi skupaj praznovali ta večer, ko bo nam odzvonilo leto 1929 in zazvonilo leto 1930. Torej vsi pridite in ne pozabite na 31. dec. 1929!

Dalje se naznanja vsem članicam, da na društveni seji, ki se je vršila dne 1. dec., se je izvolil odbor za l. 1930. In to je sledeči: Predsednica Anna Težak, podpredsednica Mary Zemlak, zapisničarka Christine Siskar, tajnica Mary Grum, blagajničarka Josephine Maring. Nadzorni odbor: 1. Ivana Zemlak, 2. Amelia Zalar, 3. Mary Perme. Bolniška nadzor.

ZAHVALA.

Zdolaj podpisana izjavljam, da Prudential Insurance Co. je točno izplačala po mojem so- progu usmrtnino, tako, da jo vsakomur priporočam. Mr. Johan Kukar, naš rojak, ki dela pri tem insurancu, mi je prinesel denar na dom. Nobene sitnosti nisem imela pri tem. Zares zanesljivo in točno izplačuje. Prava lepa hvala! (Ogl.) Mary Ferkul.

Javne zahvale.

ALPEN TINKTURO zoper izpadanje in za rast las sem rabil z najboljšim uspehom, za kar vam ostanem vedno hvaležen. F. Bosanec, Box 738, Schumacher, Ont., Can. — Pri- poznam, da je Vaša Bruslin tinktura zoper sive lase v resnici zelo koristna; meni so postali lasje popolnoma naradni. Vam hvaležna Frances Polich, Chicago, Ill. — Bruslin tinktura zoper sive lase sem rabil z najboljšim uspehom; lasje izgledajo kakor mladeniču pri 16. letih; ostanem vam hvaležen. Sim. Zuber, Box 310, Kirkland Lake, Ont., Cana. — Wahčić Fluid zoper revmatizem in trganje po kosteh je v resnici najboljši na svetu; moj prijatelj je ležal 3 mesece bolan na revmatizmu, in ko je začel rabiti Fluid, je v 8 dneh popolnoma ozdravel, za kar vam ostanem vedno hvaležen; tudi meni blagovolite takoj poslati Vašega hvale vrednega Fluida sta steklenico; Joseph Jenich, 283 Drouillard Rd., Ford City, Ont., Cana. — Moram v resnici priznati, da je Vaša Elza žavba najboljša na svetu zoper rane, mozolce in srbečo kožo; se vam lepo zahvalim za Vašo poštno postrežbo. Vam hvaležni D. Brankovan, P. O. Box 48, Ambler, Pa. — Imel sem kurje oči na nogah in bradavice na rokah in v treh dnevih sem si popolnoma odstranil nadležno spako. Vam hvaležni John Grabjan, 3307-7th St., St. Louis, Mo. — Imam še na stotine zahvalnih pismen za te in druge bolezn. Zdravila so garantirana; pišite takoj po brezplačni cenik. JACOB WAHČIČ, 1436 E. 95th St., CLEVELAND, O.

nica: Mary Peterlin. Porotni odbor: 1. Mary Cessar, 2. Mary Lessar, 3. Katarina Eppich. Rediteljica Frances Jeršin. Vratarica Mary Raitz.

Vsem članicam se naznanja, da seje se bodo od sedaj nateprej vršile vsako tretjo nedeljo v mesecu, pa ne prvo nedeljo. Torej, da bo vam znano, redna seja našega društva se bo vršila 19. januarja 1930 ob 2. uri pop. v Domu slov. društev. Torej, drage sestre, na veselo svidenje 22. dec. in 31. dec. 1929 in vam vsem voščim vesele božične praznike in srečno novo leto kakor tudi vsemu cenjenemu članstvu Z.S.Z.!

S sesterskim pozdravom, Mary Grum, tajnica.

Our Young Z.S.Z.

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41 WESTERN SLAVONIC ASSN. Denver, Colo.

These are busy times for almost everybody doing Christmas shopping, preparing for the Holiday Season, framing New Year's resolution and what not. Yet, it beats me, how so many of our Z.S.Z. members find time to take up the busy work of Lodge affairs, especially in winding up a year's business, electing officers and all such things and at a time when they have two big affairs on their hands for the benefit and entertainment of the members. Still this sacrifice of time and display of spirit is what is making and will make the Z.S.Z. organization one of the best.

The co-operation of the three Denver Lodges in all affairs is wonderful, which shows that there is no jealousy or friction whatsoever and indicates that during the coming year they will forge to the front in rapid strides. The pleasant meetings of the joint committees, in charge of the two com- mittee events, proves that we are all eager to work harmoniously for the upbuilding of our organization. And this comes at a fitting time, when through the land blazes forth and rings out those wonderful words — "Peace on Earth — good will to men".

Fraternall Orders are founded for the purpose of giving mutual assistance to one another in time of misfortune, distress or sickness; to mingle with one another at all times, whether it be in joy or sorrow. Regardless of what it is, it should be always done with a spirit of Love and giving also with personal sacrifice. There is no better time to think these things over than at this cheerful Holiday Season when the spirit of love and giving prevails. Perhaps the active, hard-working members, realize all these things and feel that urge to help their fellow- man, is the reason why things around here are going over big with a successful bang.

The New Years Eve celebration, to be given by the three Denver Lodges, will be one of those good old fashioned noisy affairs. The public will be admitted by invitation only. The charges are to be \$1.00 per couple; extra lady 50c. Children who are accompanied by adults are to be admitted free. The refreshments, entertainment, dancing and everything on the program will be free of charge. This party is not to be given for profit, but should there be any profit — same will be used to defray the expenses of the Christmas Tree Party. Members who intend to attend the New Years Party are requested to get in touch with the Secretaries of these

Lodges and secure all the invitation cards they may desire. The Christmas Tree Party should be attended by all Z.S.Z. members. This is to be given for the children, but the adults are welcome to see and hear the fun — but don't expect to get anything from Santa Claus unless it be a smile. Bring along your children and be on hand at 7 P. M. to give our Juveniles a great big Holiday Greeting. If you can bring along a friend who might be a good prospect for membership, by all means do so. It is all free. The T. Bs wish the entire Z.S.Z., and other readers of our articles, a very Merry Christmas, may Peace and Good-Will abound in your Lodges and Homes. We end our sincere greeting with a poem:— I am the Spirit of Christmas, so merry and gay, I wish everyone a Happy Christmas Day. May the glad Christmas Spirit abide in each heart. And to every one a joyous, peace impart. I bring good cheer to every one on earth, I bring you gladness, happiness and mirth. Geo. J. Miroslavich.

Attention Juveniles! The Z.S.Z. Christmas Tree Party, which is to be given by the St. Martins, Queen of the Holy Rosary and Trail Blazers Lodges of Denver, for the Juveniles of the three above named lodges, will be held on Sunday evening Dec. 22, commencing at 7 P. M. sharp, at the Slovenian Societies Hall, 4404 Washington St. This party is free and open to all Z.S.Z. members, both adult and juvenile and the Juveniles, who have a parent or brother and sister who are not members, can invite them to come. But Santa Claus has only names (and a nice Christmas gift) for the regular Juvenile members of the three lodges mentioned in this article. Listen children! Sh! h-h-h! Santa Claus has sent us many telegrams and is very anxious to meet all of us at this party. He is coming from the North Pole, by air to the Municipality Airport and thence by auto to the hall. While we are waiting for good old Santa we will have a splendid program — now, we can't tell you all about this party but we will give you a few little hints of what you may expect. There will be all kinds of good music, singing, funny jokes to make you laugh lots and lots, speaking and short plays, and — oh! so many other things full of surprises. Then of course Santa has already sent us a great big Christmas Tree. Now everybody remember the date, time and place. We want to see all of you there. And remember children, you must be good boys and girls or maybe Santa Claus will change his mind about coming in. Here is another thing kids. If you wish you may write a letter to Santa, telling him what you would like to get at home on Christmas Eve, and hand him this letter in his own hands, or you can speak right out and tell him. Well, we hope you will enjoy this party of yours and have lots of fun before and after Santa drops in. May you really and truly have a very Merry Christmas! Committee.

"Amerikanski Slovenec" je največji slovenski dnevnik in najstarejši slovenski list v Ameriki. Naročajte ga!

STENSKI KOLEDAR 'AMER SLOVENCA' ZA 1930 JE GOTOV!

Vsi naročniki "Amer. Slo- venca" ga dobe brezplačno. Naročnikom, ki žele več kakor enega in nenaročnikom posamezno po pošti 15c za Ameri- ko, Kanado in stari kraj. Kdor naroči 10 komadov ali več, jih plača samo po 10c. — Priporočam tajnikom in tajnicam društev Z.S.Z., D.S.D. in S.Z.Z. itd., da jih naroče skupno za člane.

V večje naselbine, kjer imamo naše zastopnike, jih bomo poslali za vse naročnike na zastopnike. Naročnike prosimo, naj olajšajo delo zastopnikom (cam) kolikor mogoče s tem, da gredo sami po koledar h zastopniku (ci). Kjer nimamo zastopnikov, tja bomo poslali koledarje posamezno po pošti. Isto v stari kraj in Kanado. Uprava A. S.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevažanje pohištva ob času selitve. Poldnevi Telefon: ROOSEVELT 8221.

PREMOG! EXPRESS!

Slovenec in v Chicagu in okolici se priporočam za dovoz premoza in prevažanje pohištva ob času selitve. John Kochevar 2215 W. 23rd St., Chicago, Ill. Tel. Roosevelt 2692.

John Kochevar

2215 W. 23rd St., Chicago, Ill. Tel. Roosevelt 2692.

Lodges and secure all the invitation cards they may desire.

The Christmas Tree Party should be attended by all Z.S.Z. members. This is to be given for the children, but the adults are welcome to see and hear the fun — but don't expect to get anything from Santa Claus unless it be a smile. Bring along your children and be on hand at 7 P. M. to give our Juveniles a great big Holiday Greeting. If you can bring along a friend who might be a good prospect for membership, by all means do so. It is all free. The T. Bs wish the entire Z.S.Z., and other readers of our articles, a very Merry Christmas, may Peace and Good-Will abound in your Lodges and Homes. We end our sincere greeting with a poem:— I am the Spirit of Christmas, so merry and gay, I wish everyone a Happy Christmas Day. May the glad Christmas Spirit abide in each heart. And to every one a joyous, peace impart. I bring good cheer to every one on earth, I bring you gladness, happiness and mirth. Geo. J. Miroslavich.

WESTERN SLAVONIC ASSN. JUVENILE DEPARTMENT. Denver, Colo.

The Z.S.Z. Christmas Tree Party, which is to be given by the St. Martins, Queen of the Holy Rosary and Trail Blazers Lodges of Denver, for the Juveniles of the three above named lodges, will be held on Sunday evening Dec. 22, commencing at 7 P. M. sharp, at the Slovenian Societies Hall, 4404 Washington St. This party is free and open to all Z.S.Z. members, both adult and juvenile and the Juveniles, who have a parent or brother and sister who are not members, can invite them to come. But Santa Claus has only names (and a nice Christmas gift) for the regular Juvenile members of the three lodges mentioned in this article. Listen children! Sh! h-h-h! Santa Claus has sent us many telegrams and is very anxious to meet all of us at this party. He is coming from the North Pole, by air to the Municipality Airport and thence by auto to the hall. While we are waiting for good old Santa we will have a splendid program — now, we can't tell you all about this party but we will give you a few little hints of what you may expect. There will be all kinds of good music, singing, funny jokes to make you laugh lots and lots, speaking and short plays, and — oh! so many other things full of surprises. Then of course Santa has already sent us a great big Christmas Tree. Now everybody remember the date, time and place. We want to see all of you there. And remember children, you must be good boys and girls or maybe Santa Claus will change his mind about coming in. Here is another thing kids. If you wish you may write a letter to Santa, telling him what you would like to get at home on Christmas Eve, and hand him this letter in his own hands, or you can speak right out and tell him. Well, we hope you will enjoy this party of yours and have lots of fun before and after Santa drops in. May you really and truly have a very Merry Christmas! Committee.

Attention Juveniles! The Z.S.Z. Christmas Tree Party, which is to be given by the St. Martins, Queen of the Holy Rosary and Trail Blazers Lodges of Denver, for the Juveniles of the three above named lodges, will be held on Sunday evening Dec. 22, commencing at 7 P. M. sharp, at the Slovenian Societies Hall, 4404 Washington St. This party is free and open to all Z.S.Z. members, both adult and juvenile and the Juveniles, who have a parent or brother and sister who are not members, can invite them to come. But Santa Claus has only names (and a nice Christmas gift) for the regular Juvenile members of the three lodges mentioned in this article. Listen children! Sh! h-h-h! Santa Claus has sent us many telegrams and is very anxious to meet all of us at this party. He is coming from the North Pole, by air to the Municipality Airport and thence by auto to the hall. While we are waiting for good old Santa we will have a splendid program — now, we can't tell you all about this party but we will give you a few little hints of what you may expect. There will be all kinds of good music, singing, funny jokes to make you laugh lots and lots, speaking and short plays, and — oh! so many other things full of surprises. Then of course Santa has already sent us a great big Christmas Tree. Now everybody remember the date, time and place. We want to see all of you there. And remember children, you must be good boys and girls or maybe Santa Claus will change his mind about coming in. Here is another thing kids. If you wish you may write a letter to Santa, telling him what you would like to get at home on Christmas Eve, and hand him this letter in his own hands, or you can speak right out and tell him. Well, we hope you will enjoy this party of yours and have lots of fun before and after Santa drops in. May you really and truly have a very Merry Christmas! Committee.

STENSKI KOLEDAR 'AMER SLOVENCA' ZA 1930 JE GOTOV!

Vsi naročniki "Amer. Slo- venca" ga dobe brezplačno. Naročnikom, ki žele več kakor enega in nenaročnikom posamezno po pošti 15c za Ameri- ko, Kanado in stari kraj. Kdor naroči 10 komadov ali več, jih plača samo po 10c. — Priporočam tajnikom in tajnicam društev Z.S.Z., D.S.D. in S.Z.Z. itd., da jih naroče skupno za člane.

V večje naselbine, kjer imamo naše zastopnike, jih bomo poslali za vse naročnike na zastopnike. Naročnike prosimo, naj olajšajo delo zastopnikom (cam) kolikor mogoče s tem, da gredo sami po koledar h zastopniku (ci). Kjer nimamo zastopnikov, tja bomo poslali koledarje posamezno po pošti. Isto v stari kraj in Kanado. Uprava A. S.

PREMOG! EXPRESS!

Slovenec in v Chicagu in okolici se priporočam za dovoz premoza in prevažanje pohištva ob času selitve. John Kochevar 2215 W. 23rd St., Chicago, Ill. Tel. Roosevelt 2692.

John Kochevar

2215 W. 23rd St., Chicago, Ill. Tel. Roosevelt 2692.

T. C. Bridges:

Na pomoč

ROMAN.

"Bojijo se tako zelo, da so vsi trdi," pravi Andy Jimu na ušesa.

Alan pride k njim in pravi: "Jaz moram zdaj iti, da zamenjam Juana. Za vas bo pa poskrbel Hak."

"Mi gremo s teboj, da ti pomagamo," pravi Greg.

"Ne! Čemu?" reče Alan in se nasmehne. "Šli boste, da se skupljete in najeste, ter se dobro prespite. Saj podnevi ni nobene nevarnosti. Samo ponoči moramo biti jako oprezni. Sami ste videli, da je treba stražiti čeri, ki so skoraj eno miljo dolge, to pa ni šala, ako si navezan samo na tako šibke ljudi kot so Hula."

Jimu pa je šnilo v glavo, da bi rekel Alanu, kako bo treba razen na Bakaire še na nekoga drugega paziti, pa je rajši molčal. "Alan ima že tako dosti skrbi, si je mislil sam pri sebi. "Na Gadsdena bomo pa mi pazili."

Alan odide, za goste pa se zavzame Ilak in njegovo ljudstvo. Jimu, Samu in Gregu so dali skupno sobo, ki je bila velika in prostorna; bila je tlakovana z gladkimi kamnitimi ploščami in imela tako debele stene, da je bilo kar prijetno hladno. Bolj ko vsega drugega pa so se fantje razveselili svoje kopalnice, kjer je stala ogromna banja, dolga in široka kakih dvanajst čevljev.

V pol minute se slečejo in poskačejo v vodo. Na vsej svoji dolgi poti so se komaj kdaj upali kopati, ker je bilo zavoljo kač in krokodilov nevarno. Zato pa so zdaj vprav uživali, ko so mogli svoje vroče in zaprašeno telo spet enkrat zmočiti, ne da bi se jim bilo treba česa bati. Ko so se skopali, so dobili modre obleke kakor Hula, ki so jim jih pripravili ter spodnjo obleko, ki je bila tkana iz neke svilene snovi ter bila mehka in hladna.

Majhen možiček jih pride povedat, da je obed gotov in jih pelje v neko drugo sobo, kjer so našli profesorja in Andyja, ki sta bila prav tako oblečena kot oni; tudi njima ni bilo vroče in sta se dobro počutila.

Andy jih pozdravi z navihanim smehljajem. "Ze samo zato je bilo vredno toliko hoditi, da smo se lahko skopali. Pravim, kadar se vrnem v Države, bom vzel patent na tole obleko."

"Obed je tu," reče Greg, ko dve zali hulaški dekletki prineseta v sobo nekaj skled ter jih postavita na nizko mizo.

Hrana je bila jako preprosta: dušeno meso z zelenjadowo prikuho, koruzni kruh, banane in oranže. Za pijačo pa so dobili vrč neke tekočine, ki je bila podobna jabolčnemu mostu, le da je imela boljši okus.

Tedaj pa vstopi Alanov tovariš, mladi Brazilc Juan Almeida. Bil je fant visoke rasti, mnogo bolj svetle polti kot večina njegovih rojakov in jako prijetne zunanosti. Fantom je bil takoj všeč.

"Silno me veseli, da vas smem spoznati," reče v odlični angleščini. "Kajti Alan in jaz sva imela ves čas, odkar sva prišla semkaj, mnogo več dela kakor pa sva ga mogla opraviti."

"Povedal nam je," reče Jim, "da sta morala biti vsako noč pokonci in stražiti."

"Res je," odvrne Juan. "Hula so izvršten narod, toda za boj slabiji in se tako seveda ne morejo postaviti po robu Bakairo, ki so divje zveri. Dolgo smo se morali boriti, da smo jim zabranili vstop v dolino."

"Pomagali vama bomo pri straženju," reče Greg.

"Upam, da ne bo treba več prav veliko noči stražiti," reče Juan. "Kolikor vem, jih namerava Alan napasti čimprej."

"Z aeroplanom?" vpraša Jim.

"Da," odgovori Juan, "s svojim aeroplanom."

"Ali pa ima dosti bomb?" vpraša Greg.

Juan zmaje z glavo in jim pove: "Ima nekaj, kar je še boljše."

69. Na ponočni straži.

Vsi napno svoja ušesa.

"Boljše kot bombe?" ponovijo vsi.

Juan se nasmehne. "Boljše, z ozirom na Bakaire. Alan namerava uporabiti modro tekočino, ki z njo Hula razsvetljujejo predore."

"Mrzli ogenj," pravi profesor hitro. "Toda — toda, senjor Almeida, ta jih ne bo ranil!" "Storil pa bo še nekaj boljšega, gospod: prestrašil jih bo! Saj veste," dostavi po kratkem presledku, "da ga divjaki še nikoli niso videli. So pač strašno praznoverni, njihovo glavno praznovetje pa je strah pred mesecem. Ali zdaj razumete?"

Greg se zahihita in pravi: "Tekoča mesečna svetloba! Seveda razumemo!"

Profesor prikima. "Utegnilo bi učinkovati. Prav za prav sem kar prepričan, da bo učinkovalo, zlasti v kaki temni noči."

"Saj to je tisto," mu pritrdi Juan. "Na temno noč baš čakava."

"Prinesli smo s seboj samo deset galon bencina," reče profesor. "Eno kanjško smo morali porabiti, da smo odpravili Mrakovidce. Ali bo zadostovalo?"

"Upam, da bo," reče Juan. "Ali bolje rečeno; prepričan sem, da bo zadostovalo, kajti ako bo naš načrt sploh imel uspeh, se bo tu pokazal kaj hitro."

Posedeli so še nekoliko in se o teh stvareh pogovarjali, nato pa Juan vstane in pravi:

"Grem nekoliko zadremat, pa tudi za vas bo najbolje, da greste malo počivat."

"Jaz bi lahko spal teden dni skupaj," pravi Andy s svojim prijaznim smehljajem.

"Bojim se pa, da tega ne boste mogli," se nasmeje Juan, "pač pa imate do večerje štiri do pet ur časa."

"Ali bi ne bilo dobro, da postavimo v tempel stražo?" predlaga Jim, ker ga je hudo skrbelo. "Bojim se, da kuje Gadsden kakšne nečedne naklepe."

"Mislim, da vsaj zaenkrat ne bo potrebno," mu odgovori Juan. "Saj bo Ilak tam in njegovi duhovniki; če se kaj primeri, nas bo itak poklical na pomoč. Sicer so pa Gadsden in njegovi ljudje prav tako utrjeni kot vi. To popoldne lahko čisto mirno spite."

"To se nam bo prileglo," pravi Sam in prav je imel, kajti ko so se ob šestih spravili iz svojih visečih mrež, so se vsi počutili kakor prerorejeni. Zopet so se skopali, nato pa šli večerjat. Še preden so bili gotovi, pride k njim Alan.

"Ali koga izmed vas mika, da bi šel nocoj na stražo?" jih vpraša in vsi se mu javijo kakor v eni sapi: "Za prvo stražo bom vzel seboj Sama in Jima. O polnoči pa nas bo zamenjal Juan z Mr. Millikenom in Gregom."

(Dalje prih.)

TRI NOVE VICTOR PLOŠČE

23015—Flahauer Štajeriš, Prav vesela, polka, Olbrigov trio na citre 75c

Citre vsakdo rad sliši radi mehko donečih zvokov, ki nam Slovencem posebno ugajajo. Poskočnice, katere nudi plošča 23015, so posebno živahne in bodo vsakogar zadovoljile.

23016—Ob zimskih večerih, I. in II. del 75c

To ploščo so izdelali peveci Adrije in Hojar trio. Igrajo, pejejo in se pogovarjajo prav po domače, kakor se radi zabavamo vsi. Prav primerna zabava za dolge zimske večere.

23017—Po valovih, valček. Ne pozabi me, polka, igra Hojer trio 75c

Komu ni znana živahna Hojerjeva godba, harmonike in kitare, ki zlasti v domačih družinskih zabavah nadomeščajo muzikanta in razveseljujejo duha sleherni dan.

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE.

78198—Sladke vijolice, valček — Poročna polka, orkester.....	75
79483—Nagajivka, mazurka — Coklarji, šamarijanka, orkester.....	75
79484—Korajža velja, polka — Vesela Gorenjka, polka, orkester.....	75
80183—Oj, ta zakonski stan — Nova stara pesem, moški kvartet.....	75
80184—Radi kotla v keho—Raubar na gauze, moški kvartet.....	75
80331—Zgubljena pesem, polka — Jolietška Slovenka, polka, Dajčman.....	75
80332—Amerikanec na obisku — Amerikanec se poslavlja, Adrija.....	75
80334—France, polka — Godzni zvok, trumplan, Dajčman godba.....	75
80481—Dolg, dolg fant, polka — Seničica, polka, orkester.....	75
80482—Nocoj je lušna noč — Njega ni, petje z orkestrom.....	75
80526—Ribniška — Naš maček, petje z orkestrom.....	75
80527—Na Dolenjskem — Kadar so godci dobre volje, valček, orkester.....	75
81250—Mlatic — Še ena, poje kvartet Adrije.....	75
81413—Studentovska, prizor v krčmi—Zeleni Jurji, pri. s petjem Adrije.....	75
81414—Domače veselje, veseli prizor s pet. —Vesela polka, har, in kitare.....	75
81454—Ob trgatvi, 1. in 2. del. Prizor s pet. in godbo.....	75
81455—Holzhacker koračnica, — Kranjska koračnica, trio, citre.....	75
81204—Carlotta, šotič — Na bregu, valček, kvintet s harmoniko.....	75
81519—Kranjski spomini, ländler, — Emilka, polka.....	75c
81520—Na pustni tork — Vojaški nabor, vesela slika s harmoniko.....	75
81713—Milka moja, valček — Vipavska polka, harmonika, Hoyer trio.....	75
68923—Ženitovanje, 1. in 2. del, petje Adrije.....	1.25
V-1—Resnično petje kanarčak.....	75
Godba, spremljana s petjem slavčkov in kanarčkov.....	75
V-3—La Palma — O sole mio, vijolina z orkest. in žvižganje.....	75
V-6—Neapolitanske noči — Ljubinski valček, venški orkester.....	75
V-15—Godzni koncert, 1. in 2. del, petje slavčkov.....	75
V-23000—Hruškovo drevo, štajeriš, — Stari pečar, valček, harm., Ahačič.....	75
V-23001—Ljubljanski valček, — Poskočna polka, igra Hoyer trio.....	75
V-23002—Terezinka, pevski zbor — Lepa Jozefa, valček, Hoyer trio.....	75
V-23004—Jolietške dedlice, polka, — Lovc, mazurka, Dajčman-Perush.....	75
V-23005—Društvo Kastrola, 1. in 2. del, petje Adrije.....	75
V-23005—Za velikonočno nedeljo, 1. in 2. del, petje Adrije.....	75
23006—Kmet in purgar — O polnoči na sred vasi, Adria in Dajčman brata.....	75
23007—Empajris — Samo da bo likof, Hojer trio in zbor.....	75
23008—Pod dvojnimi orlom — Dunaj ostane Dunaj, citre trio.....	75
23009—Tone s hriba Trumplan — Koroška koračnica, Dajčman brata.....	75
23010—Dva gorenjska slavčka — Spomin na Blej, ženski duet s sprem.....	75
23011—Po zdrav od doma — Zbirka valčkov, slovenski orkester.....	75
23012—To za ne morete, dvakoračen ples — Tajna ljubezen, valček, ork.....	75
23013—Kar imam, to ti dam, polka — Vesela delčeta, valček, Hoyer trio.....	75
23014—Po gorah je ivje — Megla v Jezeru, moški kvartet Jadran.....	75
59086—Na sveto noč, 1. in 2. del.....	1.25
73001—Zlata poroka, 1. in 2. del, Adrija, Hojer.....	1.25
V-7300—Vandrovac, smešni prizor s harmoniko in kitaro.....	1.25
Cigani, mešani zbor, petje, Adrija.....	1.25
73002—Botrinja—Kadar imajo vsi Jožeti god, Adrija in Hoyer trio.....	1.25

NABOŽNE PLOŠČE.

5275—Vstajenje, Velika noč, pevski zbor Adrije.....	1.25
5276—Slovesne litanije Matere božje, Šmarince, pevski zbor Adrije.....	1.25
5277—Nova maša, Poroka v cerkvi, pevski zbor Adrije.....	1.25
5319—Našim najdražjim, Momento, mori, petje Adrije.....	1.25
5320—Slov. polnočnica, 1. in 2. del, Adrija.....	1.25
5321—Pri božičnem drevescu, Šopek božičnih pesmi, petje Adrije.....	1.25
68924—Romanje k Materi božji, 1. in 2. del, petje Adrije.....	1.25
59086—Na sveto noč, 1. in 2. del, petje Adrije.....	1.25

SLOVENSKE PIANO ROLE

WF 7780—Hej Slovani.....	1.00
WF 6725—Kaj ne bila bi vesela.....	1.00
WF 9214—Kje je moja ljubica, valček.....	1.00
WF 9282—Ljubeci spev.....	1.00
WF 9386—Mati zakličje.....	1.00
F 7239—Miramare.....	.75
WF 6716—Mladi vojaki.....	1.00
WF 8994—Moj očka so mi rekli.....	1.00
F 7238—Na jadranski obali.....	.75
F 7232—Ohajska krasotica.....	.75
F 6730—Oj Hrvati, oj junaci.....	.75
WF 9374—Pojmo na štajersko.....	1.00
WF 9283—Pomlad.....	1.00
WF 7781—Pomladni dihi.....	1.00
WF 7233—Pozdrav.....	1.00
WF 9330—Rože je na vrtu plela.....	1.00
WF 9389—Oj sijaj sijaj solnce.....	1.00
F 8728—Sladke vijolice, valček.....	.75
F 9213—Slovenski poročni ples.....	.75
WF 8143—Spavaj, spavaj Milka moja.....	1.00
WF 9272—V davnih starih časih.....	1.00
F 6729—Vzeml me seboj.....	.75
WF 6727—Bleški valovčki.....	1.00
WF 7895—Kje so moje rožice?.....	1.00
WF 7690—U boj.....	1.00
F 8749—Za jedan časak.....	.75

Pri naročilih za manj kakor 5 plošč ali rol, je poslati za vsako ploščo ali rolo 5c več za poštnino. Za poštno povzetje (C. O. D.) računamo za stroške 20c. Blagovolite torej poslati denar naprej, da si prihranite te stroške.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Posvečena sredstva — bolhe, muhe, meгла, zrúženi atomi in — Trunk. (Dalje.)

Stvar bi bila torej taka, da bi se "sledili" in "zdrúžili" nanašalo na — atome, ker v vesoljstvu se nič ne izgubi. Nato se še povrne. In dalje bi bila roba hudo — pesniška: "pesniško povedana resnica", in ko je prej bajl rezal nož najbolj razboritih možganov in sekal meč prosvetljenja, postane ob grobu vse silno — pesniško, da se vse kar bliska samega svideanja in združenja.

Očividno pa se je g. Molek zbal, da bi ne bil malo preveč povedal o združenju, in bi njegovo svobodomiselnstvo ne prišlo pred somišljeniki v kako slabo luč, robo nekako popravi, in meni, da sem jaz samole hinavec, ker "hinavsko zato, ker dobro ve (Trunk), da omenjeni verzi ne implicirajo nobene osebne ali zayestne združítve". Ali hoče sebe samega "fulati" ali druge? Mrs. F. Sinkovec naj blagovoli vzeti na znanje, do je koncev konec in atomična združitev ne implicira ničesar, o čemur bi se hotelo komu nekaj sanjati, ko stoji ob odprtem grobu. Toraj roba je taka, da je združenje, pa ni združenja.

Dokler "se solze na licih vdov še niso posušile", je svidenje in združenje, ko se ta roba posuši, pa ni "osebne ali zayestne združítve". He, he. Ko je g. Molek dovršil (?) svoje delo kot pesnik in učnjak o posmrtnih zadevah, so ovjve s kiklo članov S.N.P.J., stopi v beznico in začne brigati:

"Vse to je nizkotno zavijanje besed in pojmov z namenom, da naslika svobodomiselnne člane in članice SNPJ kot hinavce in hinavke, katerim prva sapica odnese prepričanje. Prav po jezuitskih metodah.

Polemiziranje s takimi ljudmi je res potrata časa in prostora ne glede na to, koliko gozbdajo, ali kadar se lotijo vdov, katerim se še niso posušile solze na licih, tedaj jim je treba povedati, da je njihovo gentelmanstvo nekje pod nogami bolhe. Ivan Cankar je imenoval take ljudi kajone. Saj je bilo tudi v njegovem času in kraju mnogo Trunkov, ki so mu grenili življenje. Mi v Ameriki smo se jim privadili kakor se človek privadi muham poletu in mokri megli v jeseni — včasih je pa le treba poslati muhe in meglo k vra-gu."

Sveti borovci! Na Cankarjeve kajone opominja g. Molek, in moja malenkost spada med te kajone. Sebe poznam, Cankarjevih kajonov ne. Ampak poznam druge — kajone. Ob času, ko je divjal najhujši boj med krščanskim naziranjem in svobodomiselnim liberalizmom na Slovenskem, je bilo nekaj izrazitih — kajonov, in prvi med njimi je bil poznejši, zdaj rajni škof Mahnič.

Kako je dandanes s temi — kajoni? Svobodomiselnli liberalci so izginili, in lastni njih otroci, socialisti, se iz njih brijejo norce in zbijajo o njih "farovski in farški gonji" šale, kajoni z Mahničem na čelu pa so v slovenski povestnici kulturnih borb v malo drugačni luči. He, he — sveti borovci — naj bo bolha, muha, kajon, saj je iz — beznice.

Pa se moram še povrniti, in sicer na atome.

Ethin Kristan je v pesniškem navdušenju ob grobu — ne, ob peči Zavertnika dejal: "...v neskončni večnosti se združijo tvoji in naši atomi." Kako je

moralo to hladiti ob goreči peči vse navzogo — pogrebce. Na to "podlago" se postavi tudi g. Molek.

Nekaj bolj in zelo resnega. Ko bi g. Molek ne protestiral z vsemi štirimi, bi jaz celo rekel, da je potrdil našo krščansko vero in upanje na — vstajenje. Atomi so sicer zelo nebištvnen del tega vstajanja, a Molekova "vera" in morda celo njegova veda, so nam pa v potrdilo.

Zopet pa gremo daleč, daleč narazen, ko pridemo do bistva vstajanja in združenja. Naše vstajenje bo osebna ali zayestna združítve, ker duša se bo združila zopet s telesom, magari z — atomi, ko pač imamo dušo. Sicer g. Molek a tutti quanti naj ne bodo v skrbeh tudi glede prav osebnega ali zayestnega združenja, ker vsi imajo dušo in s tajejnem duši ne morejo zamoriti, in je pri bistvu vstajanja povedano: "Vsi v grobeh... bodo vstali..." Dalje ni treba na tem mestu.

Ampak postavimo se na Molekovo in Kristanovo stališče združítve z — atomi.

Naši slovenski socialisti, komunisti, svobodomiselnli, ateisti, materialisti... spadajo v vrsto s sedanjimi ruskimi ateisti in bezbožniki. O tem ni prekanja.

Kakor pa naši domači ateisti postanejo mehki ob grobovih ali vsaj pečeh in "pesnikujejo o združítvi, sledili bomo in o atomih", tako se te za svobodomiselnce čudne robe niti ruski ateisti ne morejo iznebiti.

V Leningradu so otvorili celo vseučilišče za — ateizem, in ta zavod je bil tvorjen na obletnico in v spomin smrti znanega ruskega ateista Štefana Skvorčeva in zadobil je po njem svoje ime.

Jaz sem — kajon, ko sem pokazal na naše slovenske čudne svobodomiselnce z njih združenjem, pa so drugi ljudje, ki najdejo nekaj enakega tudi pri ruskih ateističnih čudakah, in med — kajone se je podal list "Journal of Commerce" v Chicagi, kjer najdem sledeče klasično — kajonstvo: "Meanwhile," said Sir Thomas Browne in discussing a similar matter, 'Epicurus lies deep in Dante's hell, wherein we meet with toms enclosing souls which denied their immortalities.' But it is not so deep, after all; it is Limbo, the outermost circle of the Inferno, and its inhabitants experience desire without hope, but are not otherwise unhappy. — Limbo, however, is for the 'virtuous heathens' of pre-Christian days, who lived, as Browne remarked, 'in that disadvantage of time, when men could say little for futurity, but from reason, whereby the noblest minds fell often upon doubtful deaths, and melancholly dissolutions.' For Stepanoff Skvortsoff there is no such extenuation; the light was held out to him, and he denied it; if he is in hell, it is in a far deeper part than Epicurus and Homer and Horace and Ovid and Lucan inhabit. Sunk in his punishment, he is perhaps conscious that far above him, on the surface of the earth, in Leningrad that was once Petrograd, 300 students have matriculated at a university which is dedicated to the proposition that Stepanoff Skvortsoff exists no more, in any form or spirit.

(Konec prih.)

Kdor v Amer. Slovencu" oglašil, se mu kupec takoj oglašil

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

DOBRO

delo, postrežbo in nizko ceno dobite pri nas!

Pišite nam po ceno predno oddate naročilo drugam!

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

IZVRŠUJEMO

točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se pripravljamo slavnim društvam za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalu.

AMERIKANSKI SLOVENEK